

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

ΤΗΝ ὥραν καθ' ἣν κρύπτεται τῆς Σαλαμῖνος πέραν
 ὁ ἥλιος, μακρὰς σκιάς ἐπὶ τὴν γῆν στρωννύων,
 τῆς Ἀθηνᾶς ἀνήρχετο τὸν λόφον καθ' ἐσπέραν
 ἀνὴρ, ὠχρὸς τὸ μέτωπον, σιωπηλῶς δακρύων.

Δὲν εἴλκυον τὸ βλέμμα του τὰ εὐγενῆ τεμένη,
 οὐδὲ τ' ἀριστουργήματα τῆς ἀθανάτου σμίλης.
 Εἰς πάντα τὰ περὶ αὐτὸν ἦν ἡ ψυχὴ του ξένη,
 καὶ ἐκάθητο εἰς σύντριμμα καταπεσούσης στήλης.

Ἦ ὄψις του ἦν ἀπαθῆς, τὸ ἦθος κατηφές του.
 Ὡρας διέμενε κρατῶν βαρὺ τὸ μέτωπόν του,
 καὶ ἐπέβλεπε δι' ὀφθαλμοῦ ψυχροῦ καὶ ἡμισθέστου
 τὸν πόντον ἀπὸ τ' οὐρανοῦ, τὴν γῆν ἀπὸ τοῦ πόντου.

Μηχανικῶς κινούμενα ὑπὸ λεπτοῦ ψιθύρου
 πολλάκις διεστέλλοντο τὰ πελιδνά του χεῖλη,
 ὡς ἡ ψυχὴ του πρὸς ψυχὴν ἀποῦσαν ἂν ὠμίλει,
 ἢ ἂν ἐζήτ' εἰς τὰ πτερὰ νὰ φύγῃ τοῦ ζεφύρου.

Ἄλλοτ' ἐκράτει μελανὸν βιβλίον ἀνὰ χεῖρας,
 καὶ ἐχάραττεν ἐπὶ τινος λευκοῦ εἰσέτι φύλλου,
 ἢ, ὡς ἂν ἀνεγίνωσκε θεσπίσματα τῆς μοίρας,
 εἰς τὰς σελίδας ἀτενεῖς τοὺς ὀφθαλμοὺς προσήλου.

Ὄταν τὸ φῶς κατήρχετο τῆς ἀργυρᾶς σελήνης,
καὶ τὰς μορφὰς συνέχεεν ἀμφίβολον καὶ τρέμον,
ἐπὶ τῆς στήλης ἀνδριάς ἐθάρρεις τῆς λιθίνης
πῶς ἦτον, ἢ ὁ οἰκουρὸς τοῦ Παρθενῶνος δαίμων.

Οἱ ἀκροφύλακες αὐτοὶ ὁσάκις τὸν ἀπήντων
τὴν κλίμακ' ἀνερχόμενον βραδέως τοῦ Αὐγούστου,
ἀπέστρεφον μετ' εὐλαβοῦς σιγῆς τὴν κεφαλὴν των,
καὶ μόνον τὸν κατέλειπον εἰς τοὺς συλλογισμούς του.

Μίαν ἐσπέραν εἰς αὐτῶν, περιπολῶν τὰ τεῖχη,
τῆς πόλεως πολύμορφον τὴν ὄψιν ἐθεᾶτο.
Ἄλλοῦ μὲν γάμων τελετὴ καὶ εὐωχί' ἀντήχει,
ἄλλοῦ δ' ἐφέρετο νεκρὸς εἰς τὴν ὁδὸν τὴν κάτω.

Ἐδῶ ἐλπίδες, γέλωτες, καὶ τῆς ζωῆς ἡ μέθη·
ἐκεῖ κλαυθμὸς, κ' ἐρήμωσις, κ' ἡ τελευταία λήθη.
Ἀθύμως πρὸς τὸ θέαμα ὁ φύλαξ διετέθη,
καί πως τοῦ ξένου τὴν ὠχρὰν μορφὴν ἐνεθυμήθη.

«Ἀνίσου μοίρας καὶ αὐτὸς δὲν ἦτον ἄρα θῦμα;
«Τὰ δάκρυα τῷ ἔλαχον ποτὸν, τροφὴ ὁ πόνος.»
Τοιαῦτα λέγων, πρὸς αὐτὸν διηύθυνε τὸ βῆμα,
καὶ τὸν ἐζήτ' εἰς τὰς πυκνάς σκιάς τοῦ Παρθενῶνος.

Ματαιίως τὸν ἐζήτησεν. Ἦν ἔρημος ὁ κίων,
μονήρεις ἦσαν οἱ ναοὶ, κ' ἐσίγων αἱ σκιαί των.
Ἄλλ' ἐπὶ λίθου ἀνοικτὸν τὸ μέλαν ἦν βιβλίον,
κ' εἰς τοῦ ἀνέμου τὰς πνοὰς τὰ φύλλα του ἐπέτων.

Αὐτὰ τὰ μόνα λείψανα ψυχῆς φυλλορρόουσης,
λυπῶν ἀνεμοσκόρπιστα μνημόσυν' ἀπορρήτων,
τοὺς ἀρρυθμίστους στεναγμοὺς τῆς τεθλιμμένης Μούσης
ὁ φύλαξ περιέσωσεν ὁ τῶν ἀρχαιοτήτων.

Ὅ,τι αὐτὸς ἠγάπησεν, ὅ,τ' ἤλπισε κ' ἠσθάνθη,
ἐπλέχθη ὡς νεκρώσιμος τοῦ τάφου του στεφάνη.
Θὰ μαρανθῶσι ἄγνωστα ἐκεῖ τὰ ἄγρι' ἄνθη,
ἐκτὸς ἐν δάκρυ συμπαθοῦς καρδίας ἂν τὰ ῥάνη.

